

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽUVININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. VIII-1756 3 IR 23 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Dar 2012 m. Valstybės kontrolė atlikusi valstybinį auditą „Ar užtikrinamas žuvų išteklių atkūrimas ir apsauga vidaus vandenyse?“ padarė išvadą, kad žuvų išteklių atkūrimas vidaus vandenyse nepakankamai racionalus, valstybiniai žuvų įveisimo planai rengiami neatsižvelgiant į vandens telkinių tvarkymo tipinius planus ir mokslininkų rekomendacijas, į ankstesniais metais atliktus žuvų įveisimo darbus, ir neturint duomenų apie žuvų išteklių būklę vandens telkiniuose.

Projektu siekiama optimizuoti valstybės institucijų veiklą, pašalinant prielaidas funkcijų žuvų išteklių atkūrimo srityje dubliavimui, efektyviau naudoti valstybės biudžeto lėšas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo narys Kęstutis Mažeika

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Žuvininkystės įstatymo 3 straipsnyje nustatyta, kad Aplinkos ministerija formuoja vidaus vandenų žuvų išteklių naudojimo ir kontrolės politiką, kartu su Žemės ūkio ministerija formuoja vidaus vandenų žuvų išteklių išsaugojimo ir atkūrimo politiką. Pagal Žuvininkystės įstatyme pateiktą sąvoką: „Žuvų išteklių išsaugojimas ir atkūrimas – teisinės, materialios ir finansinės priemonės, padedančios išlaikyti stabilias natūraliai atsikuriančias arba atkurti nykstančias žuvų populiacijas“.

Žvejybos reglamentavimas, kontrolė, žuvų išteklių ir jų gyvenamosios aplinkos būklės stebėseną yra pagrindinės žuvų išteklių išsaugojimo ir atkūrimo priemonės, todėl Žemės ūkio ministerija, didžiausią dėmesį skirdama verslinei žvejybai neturi realių galimybių formuoti vidaus vandenų žuvų išteklių išsaugojimo ir atkūrimo politikos.

Žemės ūkio ministerijos vadovybė savo iniciatyva priėmė sprendimą atsisakyti Žuvininkystės tarnybos Šilavoto ir Ignalinos padalinių ir juos perduoti VĮ Turto bankui, o optimizavimo metu sutaupytas lėšas numatyta skirti Žuvininkystės tarnybos kitai veiklai. Akivaizdu, kad Žemės ūkio ministerijai nėra svarbu, jog Lietuvoje išauginama nepakankamai įžuvinimui tinkamo mailiaus.

Pagal Laukinės gyvūnijos įstatymą ir kitus teisės aktus Aplinkos ministerijai pavesta formuoti laukinės gyvūnijos išsaugojimo politiką, nustatyti laukinės gyvūnijos išteklių naudojimo, apsaugos ir atkūrimo reikalavimus.

Žuvininkystės įstatymo 23 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad žuvivaisos valstybiniuose vandens telkiniuose programą įgyvendina Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija.

Šia nuostata įteisintas vienos, iš valstybės biudžeto išlaikomos institucijos, vykdančios ūkines funkcijas, dominavimas žuvivaisos rinkoje, o mažinant Valstybės įmonės tvenkinių plotus ir ištikus padalinius nėra įvertinamas ir Asociacijų keliamas susirūpinimas dėl pasekmių kai jau dabar didelės dalies vandens telkinių įžuvinimas vyksta ne pagal rekomendacijas, o vertingiausių žuvų mailiaus tiesiog trūksta.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Formuoti vidaus vandens žuvų išteklių išsaugojimo ir atkūrimo politiką, nustatyti žuvivaisos tvarką, rengti žuvivaisos programas numatoma pavesti Aplinkos ministerijai. Siūlomi Žuvininkystės įstatymo 3 ir 23 straipsnių pakeitimai sudarytų sąlygas racionaliau vykdyti žuvivaisą visuose jos etapuose – nuo programos parengimo iki žuvų įveisimo, efektyviau naudoti valstybės biudžeto lėšas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų priimto Įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Panaikinus įstatymo nuostatą, kad žuvivaisos valstybiniuose vandens telkiniuose programą įgyvendina Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija, atsivers platesnės galimybės žuvis įveisimui, Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka, teikti privačioms bendrovėms ir tai teigiamai atsilieps akvakultūros verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymą reikės pakeisti Žemės ūkio ministerijos ir Aplinkos ministerijos nuostatus, patvirtintus LR Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“ ir LR Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 19 d. įsakymą Nr. 3D-354/D1-303 "Dėl Žuvivaisos valstybiniuose vandens telkiniuose taisyklių bei Minimalių žuvų ir vėžių įveisimo normų sąrašo patvirtinimo" ir aplinkos ministro įsakymu patvirtinti Žuvivaisos valstybiniuose vandens telkiniuose tvarkos aprašą.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įstatymui įgyvendinti reikalingus įgyvendinamuosius teisės aktus iki įstatymo įsigaliojimo parengs LR Vyriausybė, Aplinkos ministerija ir Žemės ūkio ministerija.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

Žuvininkystės tarnyboje prie Žemės ūkio ministerijos žuvivaisos srityje dirba 123 darbuotojų. Iš jų apie 30 proc. vykdo valdymo - administravimo funkcijas: 10 darbuotojų dirba Žuvivaisos skyriuje (žuvivaisos programų rengimui ir poskyrių darbo koordinavimui), 5 – Vidaus vandenų ir akvakultūros skyriuje (vidaus vandenų ir akvakultūros srityje dirba ir ŽŪM Žuvininkystės departamentas), 13 – Bendrųjų reikalų skyriuje, 10 – Finansų ir apskaitos skyriuje, 5 – Teisės ir personalo skyriuje.

Aplinkos ministerijai naujų funkcijų vykdymui (žuvų išteklių išsaugojimo ir atkūrimo politikos formavimui ir įgyvendinimui, žuvivaisos programų rengimui ir kt.) iš Žemės ūkio ministerijos ir Žuvininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos būtų perkelti 2 darbuotojai (etatai).

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu specialistų vertinimo ir išvadų neprašyta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:
„Žuvininkystė“

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Teikia
Seimo narys Kęstutis Mažeika